

Protokół

z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Opatowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje miasto i gminę, w której zamieszkuje 12 062 mieszkańców. Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pan Andrzej Chaniecki.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie został powołany Uchwałą Nr IX/44/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Opatowie z dnia 7 marca 1990 r. w sprawie powołania jednostki budżetowej - Terenowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie, a utworzony na mocy Zarządzenia Nr 1/90 Naczelnika Miasta i Gminy w Opatowie z dnia 30 marca 1990 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ośrodek posiada własny REGON 005660416 i NIP 863 15 87 214.

Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie jest Pani Elżbieta Chodorek.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut Ośrodka stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXIV/175/04 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 29 września 2004 r. w sprawie uchwalenia statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie. Zmiany do Statutu zostały wprowadzone: Uchwałą Nr XXXVIII/274/2005 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 29 grudnia 2005 r. wprowadzono zadania z zakresu ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej, Uchwałą Nr XLVI/339/2006 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 29 września 2006 r. wpisano „prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Opatowie”, Uchwałą Nr XXIX/224/2008 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 24 września 2008 r. zmieniono publikatory ustawy o pomocy społecznej oraz zadania wynikające z ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów, Uchwałą Nr XLIV/354/2009 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 30 października 2009 r. – uaktualniono zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej, Uchwałą Nr LVIII/479/2010 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 10 listopada 2010 r. – dodano zadania z zakresu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Uchwałą Nr XXVIII/195/2012 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 5 września 2012 r. – wprowadzono zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Uchwałą Nr XLVI/356/2013 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 19 grudnia 2013 r.

– w § 1 uaktualniono publikatory ustaw, w oparciu o które pracuje Ośrodek Pomocy Społecznej, Uchwałą Nr LII/403/2014 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 3 czerwca 2014 r.
– dodano ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów, Uchwałą Nr VIII/57/2015 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 28 kwietnia 2015 r. – uaktualniono w § 1 publikatory ustaw, na podstawie których działa Ośrodek Pomocy Społecznej oraz wprowadzono zadania z zakresu Karty Dużej Rodziny i dodatku energetycznego;

Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie przyjęty Zarządzeniem Nr 145/2007 Burmistrza Miasta i Gminy Opatów z dnia 18 grudnia 2007 r. Zmiany do Regulaminu zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 336/2009 Burmistrza Miasta i Gminy Opatów z dnia 30 czerwca 2009 r.;

Uchwałą Nr L/414/2010 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 31 marca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasad częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania;

Uchwałą Nr XLVII/374/2014 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 24 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryteriów dochodowych uprawniających do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014 – 2020;

Uchwałą Nr XLVII/375/2014 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 24 stycznia 2014 r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

Uchwałą Nr XLVI/338/2006 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 29 września 2006 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatów na lata 2007 - 2015;

Upoważnienie Nr 2/04 Burmistrza Miasta i Gminy w Opatowie z dnia 30 kwietnia 2004 r. dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy;

Na wniosek Kierownika OPS Upoważnienie Nr 7/2006 Burmistrza Miasta i Gminy w Opatowie z dnia 19 października 2006 r. dla starszego pracownika socjalnego – Renaty Wiśniewskiej do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

Jednolity tekst Statut Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie zostanie uchwalony w okresie letnim i wówczas zostaną wniesione zmiany do Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka (Załącznik Nr 1 – Oświadczenie Kierownika OPS w Opatowie).

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - koordynator kontroli - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 402/2015 z dnia 18 maja 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
2. Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 401/2015 z dnia 18 maja 2015 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie* pod poz. 1/2015.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 19, 20 i 22 maja 2015 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie mieści się w budynku Urzędu Miasta i Gminy w Opatowie, przy Placu Obrońców Pokoju 34, 27-500 Opatów, tel. 15 86 82 648. Ośrodek działa od 7.00 do 15.00.

W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje cztery pomieszczenia usytuowane na parterze, w których pracuje 14 pracowników (+ 2 opiekunki, które są głównie w terenie). Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej nie dają klientom możliwości swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność, w jednym dużym pokoju pracuje 6 pracowników socjalnych. Natomiast z rozmów z Kierownikiem OPS i Burmistrzem Miasta i Gminy Opatów wynika, że aktualnie nie jest możliwe zwiększenie liczby pomieszczeń w obecnej siedzibie Ośrodka.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w kasie Banku Spółdzielczego w Opatowie.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

Przedmiotem kontroli było zbadanie zgodności kwalifikacji kadry kierowniczej Ośrodka oraz pracowników zajmujących się zadaniami z zakresu pomocy społecznej z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

Na dzień kontroli w Ośrodku Pomocy Społecznej w Opatowie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych było 11 pracowników, w tym: kierownik, 3 specjalistów pracy socjalnej, 3 starszych pracowników socjalnych, 2 aspirantów pracy socjalnej, opiekunka środowiskowa i opiekunka specjalistyczna (Zał. Nr 2 – Tabela dot. kadry Ośrodka Pomocy Społecznej).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, iż Kierownik posiada odpowiedni staż pracy i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach, posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $12\ 062/6 = 2\ 010$ osób

liczba pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych = $12\ 062/4 = 3\ 016$ osób

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, bowiem na jednego pracownika socjalnego przypada 2 010 mieszkańców – powinno być maksymalnie 2 000 mieszkańców. Natomiast biorąc pod uwagę liczbę pracowników socjalnych faktycznie świadczących pracę socjalną w środowisku – czterech, według zapisu w sprawozdaniu MPiPS-03 za 2014 r. – liczba mieszkańców gminy zwiększa się do 3 016 osób.

W ocenie zespołu kontrolującego każdy pracownik socjalny zatrudniony w OPS powinien mieć przydzielony rejon opiekuńczy, by w bezpośrednim kontakcie z klientem w jego miejscu zamieszkania wykonywać pracę socjalną.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163) oraz zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332).

Zasiłki stałe

Ze sprawozdania MPiPS-03 za rok 2014 r. oraz informacji przekazanych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 3 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, iż w 2014 r. pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 67 osób, z czego 41 to osoby samotne. Koszt udzielonej pomocy stałej wyniósł 246 469 zł. Za 56 osób Ośrodek odprowadzał składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W roku bieżącym do dnia kontroli zasiłek stały przyznano 55 osobom i za 47 osób odprowadzana jest składka zdrowotna.

Kontroli poddano losowo wybrane teczki z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

OPS-8122/45/1/2014; OPS-8122/46/1/2014; OPS-8122/58/1/2014; OPS-8122/18/1/2012; OPS-8122/40/1/2013; OPS-8122/52/1/2015; OPS-8122/34/1/2015; OPS-8122/38/1/2014; OPS-8122/8/1/2013; OPS-8122/23/3/2015; OPS-8122/55/1/2014.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonych imieniem i nazwiskiem oraz adresem klienta. Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych. Przy tej okazji zbierano także informacje z ZUS i KRUS o pobieraniu bądź nie świadczeń emerytalno-rentowych.

W podstawie prawnej decyzji przyznających świadczenie widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, przytaczano również rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także upoważnienie Burmistrza dla Kierownika Ośrodka lub starszego pracownika socjalnego Pani Renaty Wiśniewskiej do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. W postanowieniu decyzji informowano stronę o objęciu ubezpieczeniem zdrowotnym w okresie pobierania świadczenia.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem się nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a., ale nie informowano o tym osoby zainteresowanej w postanowieniu i uzasadnieniu.

KSD

6 S. W.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie pomocy oraz sporządzone wywiady środowiskowe.

W pouczeniu informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Decyzje o przyznaniu pomocy klientowi odbierali osobiście.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasiłki okresowe

Z informacji sporządzonej przez Kierownika OPS oraz sprawozdania MPiPS-03 wynika, iż w roku 2014 pomoc okresową przyznano 129 osobom na kwotę 190 000 zł. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie – 109 osób. W roku 2015 do dnia kontroli zasiłki okresowe otrzymały 64 osoby.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS-8123/49/2/2014; OPS-8123/48/1/2014; OPS-8123/3/1/2015; OPS-8123/8/1/2015;
OPS-8123/53/1/2015; OPS-8123/64/2/2015; OPS-8123/13/1/2015; OPS-8123/13/2/2015;
OPS-8123/43/2/2014; OPS-8123/4/1/15; OPS-8123/9/2/2015.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, przytoczono również rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, a także upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach.

W podstawie prawnej decyzji przywoływano art. 108 k.p.a., ale w sentencji nie informowano klienta o tym fakcie oraz w uzasadnieniu nie podawano powodu nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W części decyzji administracyjnych w sentencji brak było powodu przyznania pomocy okresowej.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach

znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy, zaświadczenia lub oświadczenia o wysokości świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Od dochodów rolników odliczono składkę KRUS po wcześniejszym przedstawieniu dowodów wpłaty. Pomoc przyznawana była zwykle na 2 miesiące, od miesiąca złożenia wniosku.

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie pomocy.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag. Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z informacji przekazanych przez Kierownika OPS oraz ze sprawozdania za rok 2014 z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynika, iż w roku ubiegłym pomocy w ramach Programu udzielono ogółem 484 osobom. Całkowity koszt Programu wyniósł 157 374 zł. Pomoc w formie posiłków otrzymały 205 osoby, w tym 46 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej, 160 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz 28 pozostałych osób. W 2014 roku Ośrodek objął pomocą w formie zasiłku pieniężnego na zakup posiłku lub żywności 336 osób ze 125 rodzin na kwotę 51 152 zł.

W roku bieżącym do dnia kontroli pomocą w postaci gorącego posiłku objętych jest 157 dzieci oraz 18 osób dorosłych, a z pomocy celowej skorzystało 118 osób z 54 rodzin.

Dożywianie prowadzone jest aktualnie w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy Opatów:

L.p.	Nazwa szkoły	Rodzaj posiłku	Cena posiłku	Liczba dożywianych dzieci	
				2014 r.	2015 r.
1.	Samorządowy Zespół Szkół Nr 1 w Opatowie	obiad	4,00 zł	52	49
2.	Samorządowy Zespół Szkół Nr 2 w Opatowie	obiad	4,00 zł	68	59
3.	Szkoła Podstawowa w Kobylanach	obiad	5,50 zł	16	10
4.	Zespół Szkół Nr 1 w Opatowie	obiad	4,50 zł	10	15
5.	Zespół Szkół Nr 2 w Opatowie	obiad	5,50 zł	4	3
6.	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jałowesach	obiad	ok. 3,84 zł/3,68 zł	4	4
7.	Publiczne Przedszkole w Opatowie	obiad	4,00 zł	12	8
	RAZEM			166	148

Dodatkowo w 2014 roku Ośrodek sfinansował koszt wyżywienia 12 uczniów uczęszczających do placówek poza terenem Gminy Opatów. Koszt gorącego posiłku wynosił od 2,00 zł do 4,35 zł. W roku 2015 posiłek poza terenem Gminy Opatów otrzymuje 10 dzieci, a koszt posiłku podobnie jak w roku 2014 wynosi od 2,00 zł do 4,35 zł. Ponadto na wniosek dyrektora szkoły w roku 2014 do dnia kontroli z posiłku skorzystało 16 dzieci.

Świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności przyznawane jest zgodnie z Zarządzeniem Nr 3/2014 Kierownika OPS w Opatowie z dnia 19 lutego 2014 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości świadczeń pomocy społecznej w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" na lata 2014-2020. Wysokość zasiłku obliczana jest zgodnie z zasadą: 2,50 zł (dzienna stawka na posiłek) x liczba osób w rodzinie x ilość dni w miesiącu.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

OPS-8125/Z/121/1/2015; OPS-8125/Z/131/1/2014; OPS-8125/Z/155/2/2015;
OPS-8125/Z/106/3/2015; OPS-8125/Z/100/1/2014; OPS-8125/Z/118/1/2015;
OPS-8125/Z/75/3/2014; OPS-8125/Z/64/2/2015; OPS-8125/Z/96/2/2015.

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS-8125/D/72/1/2015; OPS-8125/D/111/1/2015; OPS-8125/D/73/1/2015;
OPS-8125/D/74/2/2014; OPS-8125/D/48/1/2015; OPS-8125/D/13/1/2015;
OPS-8125/D/24/1/2015; OPS-8125/D/75/2/2014; OPS-8125/D/62/1/2015;
OPS-8125/D/42/1/2015; OPS-8125/D/64/1/2015.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, Uchwałę Rady Miejskiej w Opatowie o podwyższeniu kryterium dochodowego i zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej w formie posiłku lub żywności albo świadczenia w postaci produktów żywnościowych, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Przywoływano także upoważnienie Burmistrza Miasta Gminy dla Kierownika lub pracownika socjalnego Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych.

W decyzjach, których realizacja była przed terminem uprawomocnienia się, w podstawie prawnej decyzji przywoływano art. 130 § 4 k.p.a. Zdaniem zespołu kontrolującego w przypadkach takich powinien być przywołany art.108 k.p.a. w podstawie decyzji, a w sentencji oraz w uzasadnieniu należy poinformować o tym fakcie klienta oraz podać powód nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

W postanowieniu decyzji przyznającej posiłek określano kto jest biorcą, przez jaki czas, koszt posiłku, kto jest organizatorem dożywiania oraz sposób zapłaty za posiłki.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia. Decyzje przyznające zasiłek celowy wydawane są na 1 miesiąc.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej OPS w Opatowie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia czy opału. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególności uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2014, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 3), udzieliła dla 212 osób zasiłków celowych i dla 48 osób specjalnych zasiłków celowych. W roku 2015 do dnia kontroli zasiłek celowy otrzymało 118 osób, a zasiłek specjalny celowy – 19. Zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na zaspokojenie bieżących potrzeb, żywność, częściowe lub całkowite pokrycie kosztów zakupu leków. Najczęstszym powodem ubiegania się o zasiłek celowy specjalny były wydatki na lekarstwa lub na leczenie, które były potwierdzane imiennymi fakturami oraz na zakup żywności.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłek celowy:

OPS-8121/174/1/2014; OPS-8121/118/1/2015; OPS-8121/76/5/2014; OPS-8121/46/1/2015;
OPS-8121/25/3/2015; OPS-8121/158/2/2014; OPS-8121/88/1/2015; OPS-8121/18/3/2015;
OPS-8121/161/3/2014; OPS-8121/29/1/2015.

Specjalny zasiłek celowy:

OPS-8121/S/52/1/2015; OPS-8121/S/104/1/2014; OPS-8121/S/90/1/2015;
OPS-8121/S/110/1/2015; OPS-8121/S/75/1/2015; OPS-8121/S/42/6/2014;
OPS-8121/S/13/1/2015; OPS-8121/S/80/1/2015; OPS-8121/S/151/1/2014;
OPS-8121/S/53/1/2015.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W części decyzji, których realizacja była przed uprawomocnieniem w podstawie prawnej przywoływany był art. 130 § 4 k.p.a., a w części 108 k.p.a., nie informując o tym fakcie osoby zainteresowanej ani w postanowieniu ani w uzasadnieniu decyzji. W ocenie

kontrolujących powinien być przywołany art. 108 k.p.a. oraz podany powód nadania decyzji rygору natychmiastowej wykonalności.

W uzasadnieniu decyzji dokładnie opisano sytuację faktyczną klienta i stan prawny mający wpływ na przyznanie pomocy.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie realizuje usługi opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Uchwałą Nr L/414/2010 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 31 marca 2010 r. określono zasady przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Cena 1 godziny usług opiekuńczych w roku 2014 do 31.05.2015 r. ustalona została w Zarządzeniu Burmistrza Miasta i Gminy Opatów z dnia 12 marca 2013 r. i wynosiła 18,48 zł. Od 01.06.2015 r. Zarządzeniem Nr 74/2015 Burmistrza Miasta i Gminy Opatów z dnia 5 maja 2015 r. ustalono cenę 1 godziny usług opiekuńczych na 2015 rok na kwotę 19,35 zł.

Usługi opiekuńcze obejmowały pomoc w formie zaspokojenia niezbędnych i codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej oraz w miarę możliwości zapewnienia kontaktu z otoczeniem: osobom samotnym oraz w miarę możliwości osobom i rodzinom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina takiej pomocy nie może zapewnić. Usługi przyznawane są na podstawie: wniosku złożonego przez osoby zainteresowane, wywiadu środowiskowego wraz z niezbędną dokumentacją, zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego, iż osoba ubiegająca się o przyznanie usług opiekuńczych wymaga pomocy innych osób. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponosiły odpłatność w zależności od posiadanego dochodu.

W okresie objętym kontrolą usługi wykonywały dwie osoby - opiekunka w ramach umowy o pracę i druga osoba w ramach umowy zlecenia. W roku 2014 ta forma wsparcia kierowana była do 13 osób. W roku bieżącym do dnia kontroli usługi wykonywane były u 12 osób (w dniach kontroli - 10 osób).

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

OPS-8129/9/2/2015; OPS-8129/11/1/2015; OPS-8129/13/2/2014; OPS-8129/13/1/2015;
OPS-8129/15/1/2015; OPS-8129/10/2/2014; OPS-8129/16/2/2014; OPS-8129/6/3/2014;
OPS-8129/18/2/2014; OPS-8129/2/1/2014; OPS-8129/3/1/2014; OPS-8129/15/1/2014.

W aktach klientów znajduje się wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie i decyzje administracyjne. W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, przytoczono również rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, Uchwałę Rady Miejskiej w Opatowie w sprawie usług opiekuńczych, a także upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach.

W decyzji administracyjnej wydawanej przez Kierownika OPS określono okres i ilość godzin usług, pełny koszt 1 godziny usługi, rzeczywistą wysokość odpłatności, termin i miejsce dokonywania opłaty oraz kto będzie realizatorem usług. Na uwagę zasługuje bardzo dokładne uzasadnienie przyznanej pomocy usługowej.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w roku 2014 do 31.05.2015 r. ustalona została w Zarządzeniu Burmistrza Miasta i Gminy Opatów z dnia 12 marca 2013 r. i wynosiła 18,18 zł. Od 01.06.2015 r., Zarządzeniem Nr 75/2015 Burmistrza Miasta i Gminy Opatów z dnia 5 maja 2015 r., ustalono cenę 1 godziny usług opiekuńczych na 2015 rok na kwotę 19,39 zł.

W 2014 roku usługami specjalistycznymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi objętych było 17 osób, w tym 12 osób dorosłych i 5 dzieci. W roku 2015 do dnia kontroli ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 11 osób, w tym 2 dzieci. Specjalistyczne usługi opiekuńcze u dorosłych wykonuje pielęgniarka, która dodatkowo ukończyła szkolenie przygotowujące pracowników opieki społecznej do pracy z osobami psychicznie chorymi w środowisku (staż na oddziale psychiatrii w Sandomierzu). Zajęcia dla dzieci realizują specjaliści zatrudnieni na umowę zlecenie, którzy posiadają przygotowanie kierunkowe

- logopedia i terapia pedagogiczna oraz wymagany staż pracy. W 2014 r. było 5 osób (rotacyjnie w ciągu roku), a w 2015 r. – 2 osoby.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

OPS-8129/S/6/1/2014; OPS-8129/S/15/1/2014; OPS-8129/S/1/1/2015;
OPS-8129/S/1/4/2014; OPS-8129/S/3/1/2015; OPS-8129/S/8/1/2014; OPS-8129/S/8/1/2015;
OPS-8129/S/2/1/2014; OPS-8129/S/14/1/2014; OPS-8129/S/14/1/2015.

W aktach klientów znajdują się m. in.: wywiad lub jego aktualizacja, zaświadczenia lekarskie, orzeczenia o niepełnosprawności, zaświadczenia o wysokości dochodów, decyzje administracyjne wydawane na ½ roku. W dokumentacji znajduje się także informacja odnośnie realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych za rok 2014 i planowane działania na rok bieżący oraz miesięczne karty pracy specjalisty. Powyższe informacje sporządza opiekunka świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze. Pracownik socjalny natomiast opracował ankietę ewaluacyjną i na jej podstawie przygotowuje ocenę pracy opiekuna specjalistycznego.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, ponadto przytoczono rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych i upoważnienie Burmistrza do wydawania decyzji administracyjnych.

W sentencji decyzji określano okres i ilość godzin usług, pełny koszt 1 godziny usługi, rzeczywistą wysokość odpłatności, termin i miejsce dokonywania opłaty, kto będzie realizatorem usług oraz zakres usług.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2014 Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej 1 osobę. Natomiast opłacał pobyt 12 swoich mieszkańców, a koszt udzielonej pomocy wyniósł 275 465 zł.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Pracownicy socjalni prowadzą pracę socjalną na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, która polega m.in. na: wspieraniu osób bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałaniu negatywnym skutkom bezrobocia, ustalaniu uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego, ustalaniu uprawnień do świadczeń emerytalno-rentowych, pomocy podopiecznym w zarejestrowaniu się w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne, wspomaganie rodzin w wypełnianiu przez nie funkcji opiekuńczych, wychowawczych, złożeniu wniosków do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe, współpracy z Policją, sądami, placówką opiekuńczo-wychowawczą, szkołami, zakładami opieki zdrowotnej, Powiatowym Zespołem ds. Niepełnosprawności, pomocy podopiecznym w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. W 2014 r. pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną z 505 rodzinami.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. W ramach prowadzonej pracy socjalnej w 2014 r. zawarto 8 kontraktów socjalnych oraz 14 kontraktów w ramach projektu systemowego „Małe kroki do sukcesu”. W 2015 r. do czasu kontroli było to 5 kontraktów socjalnych. Skontrolowane kontrakty zawierały dodatkowo notatki służbowe i ocenę postanowień kontraktu.

Sposób wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadania te są zapisane w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej. Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie Nr 11/2014 Burmistrza Miasta i Gminy Opatów z dnia 13 czerwca 2014 r. do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji i postanowień administracyjnych.

W kontrolowanym Ośrodku w 2014, jak i w bieżącym roku zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny, którzy pracują z 21 rodzinami. Na zatrudnienie asystentów rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki finansowe w ramach resortowego programu wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych i posiłków z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz zasiłków celowych i specjalnych celowych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się m.in.: aktualne zaświadczenia z PUP, zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur lub informacje z ZUS i KRUS o nie pobieraniu świadczeń, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, informacje o wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są niezadawalające, ponieważ klienci nie mają możliwość przedstawienia swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność – w jednym dużym pokoju pracuje 6 pracowników socjalnych. Natomiast z rozmów z Kierownikiem OPS i Burmistrzem Miasta i Gminy Opatów wynika, że aktualnie nie jest możliwe zwiększenie liczby pomieszczeń w obecnej siedzibie Ośrodka.

Nie wnosi się zastrzeżeń do Statutu i Regulaminu Ośrodka Pomocy Społecznej. Jednolity tekst Statutu zostanie uchwalony w najbliższym czasie i wówczas zostaną wniesione zmiany do Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka.

Kadra zarządzająca i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy. Natomiast stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest niezgodny z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, bowiem na jednego pracownika socjalnego przypada 2 010 mieszkańców – powinno być maksymalnie 2 000 mieszkańców. Ponadto biorąc pod uwagę liczbę pracowników socjalnych faktycznie świadczących pracę socjalną w środowisku – czterech, według zapisu w sprawozdaniu MPiPS-03 za 2014 r. – liczba mieszkańców gminy zwiększa się do 3 016 osób. W ocenie zespołu kontrolującego każdy pracownik socjalny zatrudniony w OPS powinien mieć przydzielony rejon opiekuńczy, by w bezpośrednim kontakcie z klientem w jego miejscu zamieszkania wykonywać pracę socjalną.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych przyznających świadczenia widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, przytaczano również rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Burmistrza dla Kierownika Ośrodka lub pracownika socjalnego do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Wpisywane są także odpowiednie uchwały Rady Miejskiej w Opatowie dotyczące dożywiania i usług opiekuńczych oraz rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem się nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a., ale nie informowano o tym osoby zainteresowanej w postanowieniu i uzasadnieniu.

Nie we wszystkich sprawdzonych decyzjach przyznających pomoc okresową w postanowieniu wpisany był powód ich przyznania.

Pozytywnym jest fakt, iż we wszystkich szkołach na terenie Gminy Opatów dzieci otrzymują dożywianie w formie gorącego posiłku, co jest zgodne z ideą programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie i wysokość pomocy oraz sporządzane wywiady środowiskowe.

Na uwagę zasługuje bardzo dokładne uzasadnienie przyznanej pomocy usługowej oraz szczegółowe dokumentowanie i ocena pracy opiekunki specjalistycznej.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono również, że OPS w dostatecznym stopniu wykorzystuje kontrakt socjalny jako instrumentu pracy socjalnej.

W kontrolowanym Ośrodku zatrudnionych jest dwóch asystentów rodziny, którzy pomagają 21 rodzinom.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 roku w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Oświadczenie Kierownika OPS w Opatowie dot. Statutu i Regulaminu Organizacyjnego OPS.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze.
3. Tabela sporządzona przez kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.

Protokół podpisali:

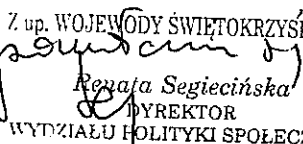
Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon

2. Barbara Nowak

Kielce, dnia 10 czerwca 2015 r.

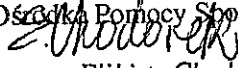
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ
25-516 Kielce Al. IX Wieków Kielc 3

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Renata Segiecińska
DYREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ

Ze strony kontrolowanej:

Ośrodek Pomocy Społecznej
w Opatowie
Plac Obrońców Pokoju 34
27-500 Opatów
tel./fax (15) 86 82 648

Data i podpis

15.06.2015
KIEROWNIK
Ośrodek Pomocy Społecznej 18

mgr Elżbieta Chodorek